శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
అథాతః శ్రూయతాం రాజన్ వంశః సోమస్య పావనః ।
యస్మిన్నైలాదయో భూపాః కీర్త్యంతే పుణ్యకీర్తయః ॥ **1** ॥

సహస్రశిరసః పుంసో నాభిహ్రదసరోరుహాత్ ।
జాతస్యాసీత్ సుతో ధాతురత్రిః పిత్రసమో గుణైః ॥ **2** ॥

తస్య దృగ్భ్యోఽభవత్ పుత్రః సోమోఽమృతమయః కిల ।
విప్రౌషధ్యుడుగణానాం బ్రహ్మణా కల్పితః పతిః ॥ **3** ॥

సోఽయజద్ రాజసూయేన విజిత్య భువనత్రయం ।
పత్నీం బృహస్పతేర్దర్పాత్ తారాం నామాహరద్ బలాత్ ॥ **4** ॥

యదా స దేవగురుణా యాచితోఽభీక్ష్ణశో మదాత్ ।
నాత్యజత్ తత్కృతే జజ్ఞే సురదానవవిగ్రహః ॥ **5** ॥

శుక్రో బృహస్పతేర్ద్వేషాదగ్రహీత్ సాసురోడుపం ।
హరో గురుసుతం స్నేహాత్ సర్వభూతగణావృతః ॥ **6** ॥

సర్వదేవగణోపేతో మహేంద్రో గురుమన్వయాత్ ।
సురాసురవినాశోఽభూత్ సమరస్తారకామయః ॥ **7** ॥

నివేదితోఽథాంగిరసా సోమం నిర్భర్త్స్య విశ్వకృత్ ।
తారాం స్వభర్త్రే ప్రాయచ్ఛదంతర్వత్నీమవైత్ పతిః ॥ **8** ॥

త్యజ త్యజాశు దుష్ప్రజ్ఞే మత్క్షేత్రాదాహితం పరైః ।
నాహం త్వాం భస్మసాత్ కుర్యాం స్త్రియం సాంతానికః సతి ॥ **9** ॥

తత్యాజ వ్రీడితా తారా కుమారం కనకప్రభం ।
స్పృహామాంగిరసశ్చక్రే కుమారే సోమ ఏవ చ ॥ **10** ॥

మమాయం న తవేత్యుచ్చైస్తస్మిన్ వివదమానయోః ।
పప్రచ్ఛుర్ఋషయో దేవా నైవోచే వ్రీడితా తు సా ॥ **11** ॥

కుమారో మాతరం ప్రాహ కుపితోఽలీకలజ్జయా ।
కిం న వోచస్యసద్వృత్తే ఆత్మావద్యం వదాశు మే ॥ **12** ॥

బ్రహ్మా తాం రహ ఆహూయ సమప్రాక్షీచ్చ సాంత్వయన్ ।
సోమస్యేత్యాహ శనకైః సోమస్తం తావదగ్రహీత్ ॥ **13** ॥

తస్యాత్మయోనిరకృత బుధ ఇత్యభిధాం నృప ।
బుద్ధ్యా గంభీరయా యేన పుత్రేణాపోడురాణ్ముదం ॥ **14** ॥

తతః పురూరవా జజ్ఞే ఇలాయాం య ఉదాహృతః ।
తస్య రూపగుణౌదార్యశీలద్రవిణవిక్రమాన్ ॥ **15** ॥

శ్రుత్వోర్వశీంద్రభవనే గీయమానాన్ సురర్షిణా ।
తదంతికముపేయాయ దేవీ స్మరశరార్దితా ॥ **16** ॥

మిత్రావరుణయోః శాపాదాపన్నా నరలోకతాం ।
నిశమ్య పురుషశ్రేష్ఠం కందర్పమివ రూపిణం ।
ధృతిం విష్టభ్య లలనా ఉపతస్థే తదంతికే ॥ **17** ॥

స తాం విలోక్య నృపతిర్హర్షేణోత్ఫుల్లలోచనః।
ఉవాచ శ్లక్ష్ణయా వాచా దేవీం హృష్టతనూరుహః ॥ **18** ॥

రాజోవాచ
స్వాగతం తే వరారోహే ఆస్యతాం కరవామ కిం।
సంరమస్వ మయా సాకం రతిర్నౌ శాశ్వతీః సమాః ॥ **19** ॥

ఉర్వశ్యువాచ
కస్యాస్త్వయి న సజ్జేత మనో దృష్టిశ్చ సుందర।
యదంగాంతరమాసాద్య చ్యవతే హ రిరంసయా ॥ **20** ॥

ఏతావురణకౌ రాజన్ న్యాసౌ రక్షస్వ మానద।
సంరంస్యే భవతా సాకం శ్లాఘ్యః స్త్రీణాం వరః స్మృతః ॥ **21** ॥

ఘృతం మే వీర భక్ష్యం స్యాన్నేక్షే త్వాన్యత్ర మైథునాత్।
వివాససం తత్ తథేతి ప్రతిపేదే మహామనాః ॥ **22** ॥

అహో రూపమహో భావో నరలోకవిమోహనం।
కో న సేవేత మనుజో దేవీం త్వాం స్వయమాగతాం ॥ **23** ॥

తయా స పురుషశ్రేష్ఠో రమయంత్యా యథార్హతః।
రేమే సురవిహారేషు కామం చైత్రరథాదిషు ॥ **24** ॥

రమమాణస్తయా దేవ్యా పద్మకింజల్కగంధయా।
తన్ముఖామోదముషితో ముముదేఽహర్గణాన్ బహూన్ ॥ **25** ॥

అపశ్యన్నుర్వశీమింద్రో గంధర్వాన్ సమచోదయత్।
ఉర్వశీరహితం మహ్యమాస్థానం నాతిశోభతే ॥ **26** ॥

తే ఉపేత్య మహారాత్రే తమసి ప్రత్యుపస్థితే।
ఉర్వశ్యా ఉరణౌ జహ్రుర్న్యస్తౌ రాజని జాయయా ॥ **27** ॥

నిశమ్యాక్రందితం దేవీ పుత్రయోర్నీయమానయోః ।
హతాస్మ్యహం కునాథేన నపుంసా వీరమానినా ॥ **28** ॥

యద్విశ్రంభాదహం నష్టా హృతాపత్యా చ దస్యుభిః ।
యః శేతే నిశి సంత్రస్తో యథా నారీ దివా పుమాన్ ॥ **29** ॥

ఇతి వాక్సాయకైర్విద్ధః ప్రతోత్త్రైరివ కుంజరః ।
నిశి నిస్త్రింశమాదాయ వివస్త్రోఽభ్యద్రవద్ రుషా ॥ **30** ॥

తే విసృజ్యోరణౌ తత్ర వ్యద్యోతంత స్మ విద్యుతః ।
ఆదాయ మేషావాయాంతం నగ్నమైక్షత సా పతిం ॥ **31** ॥

ఐలోఽపి శయనే జాయామపశ్యన్ విమనా ఇవ ।
తచ్చిత్తో విహ్వలః శోచన్ బభ్రామోన్మత్తవన్మహీం ॥ **32** ॥

స తాం వీక్ష్య కురుక్షేత్రే సరస్వత్యాం చ తత్సఖీః ।
పంచ ప్రహృష్టవదనాః ప్రాహ సూక్తం పురూరవాః ॥ **33** ॥

అహో జాయే తిష్ఠ తిష్ఠ ఘోరే న త్యక్తుమర్హసి ।
మాం త్వమద్యాప్యనిర్వృత్య వచాంసి కృణవావహై ॥ **34** ॥

సుదేహోఽయం పతత్యత్ర దేవి దూరం హృతస్త్వయా ।
ఖాదంత్యేనం వృకా గృధ్రాస్త్వత్ప్రసాదస్య నాస్పదం ॥ **35** ॥

ఉర్వశ్యువాచ
మా మృథాః పురుషోఽసి త్వం మా స్మ త్వాద్యుర్వృకా ఇమే ।
క్వాపి సఖ్యం న వై స్త్రీణాం వృకాణాం హృదయం యథా ॥ **36** ॥

స్త్రియో హ్యకరుణాః క్రూరా దుర్మర్షాః ప్రియసాహసాః ।
ఘ్నంత్యల్పార్థేఽపి విశ్రబ్ధం పతిం భ్రాతరమప్యుత ॥ **37** ॥

విధాయాలీకవిశ్రంభమజ్ఞేషు త్యక్తసౌహృదాః ।
నవం నవమభీప్సంత్యః పుంశ్చల్యః స్వైరవృత్తయః ॥ **38** ॥

సంవత్సరాంతే హి భవానేకరాత్రం మయేశ్వర ।
వత్స్యత్యపత్యాని చ తే భవిష్యంత్యపరాణి భోః ॥ **39** ॥

అంతర్వత్నీముపాలక్ష్య దేవీం స ప్రయయౌ పురం ।
పునస్తత్ర గతోఽబ్దాంతే ఉర్వశీం వీరమాతరం ॥ **40** ॥

ఉపలభ్య ముదా యుక్తః సమువాస తయా నిశాం ।
అథైనమూర్వశీ ప్రాహ కృపణం విరహాతురం ॥ **41** ॥

గంధర్వానుపధావేమాంస్తుభ్యం దాస్యంతి మామితి ।
తస్య సంస్తువతస్తుష్టా అగ్నిస్థాలీం దదుర్నృప ।
ఉర్వశీం మన్యమానస్తాం సోఽబుధ్యత చరన్ వనే ॥ **42** ॥

స్థాలీం న్యస్య వనే గత్వా గృహానాధ్యాయతో నిశి ।
త్రేతాయాం సంప్రవృత్తాయాం మనసి త్రయ్యవర్తత ॥ **43** ॥

స్థాలీస్థానం గతోఽశ్వత్థం శమీగర్భం విలక్ష్య సః ।
తేన ద్వే అరణీ కృత్వా ఉర్వశీలోకకామ్యయా ॥ **44** ॥

ఉర్వశీం మంత్రతో ధ్యాయన్నధరారణిముత్తరాం ।
ఆత్మానముభయోర్మధ్యే యత్ తత్ ప్రజననం ప్రభుః ॥ **45** ॥

తస్య నిర్మంథనాజ్జాతో జాతవేదా విభావసుః ।
త్రయ్యా స విద్యయా రాజ్ఞా పుత్రత్వే కల్పితస్త్రివృత్ ॥ **46** ॥

తేనాయజత యజ్ఞేశం భగవంతమధోక్షజం ।
ఉర్వశీలోకమన్విచ్ఛన్ సర్వదేవమయం హరిం ॥ **47** ॥

ఏక ఏవ పురా వేదః ప్రణవః సర్వవాఙ్మయః ।
దేవో నారాయణో నాన్య ఏకోఽగ్నిర్వర్ణ ఏవ చ ॥ **48** ॥

పురూరవస ఏవాసీత్ త్రయీ త్రేతాముఖే నృప ।
అగ్నినా ప్రజయా రాజా లోకం గాంధర్వమేయివాన్ ॥ **49** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఐలోపాఖ్యానే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥